

Marit Silje Årnes Husabø

Helse og omsorg
Sakshandsamar:
Gunn Ragnhild Rimala
Tlf:
Mobil: 91626119
Vår ref: 2023/1245 - 2
Dykkar ref:
Dato: 03.03.2023

Utval for levekår
Kommunestyre
Sakshandsamar/ tenesteleiar Tage Rickard Sundell

Vedtak uttale vedrørande plassering av ny barneskule i Sogndal frå Sogndal eldreråd

Sogndal eldreråd si handsaming av sak 4/2023 i møte den 02.03.2023:

Handsaming

Sogndal Eldreråd vedtok samrådsting om handsama saka i fellesmøte med Råd for menneske med nedsett funksjonsevne.

Kommunedirektøren rår Sogndal eldreråd og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne til å gje uttale vedrørande plassering av ny barneskule i Sogndal

1. Sogndal eldreråd/ Råd for menneske med nedsett funksjonsevne gir uttale i saka vedrørande plassering av ny barneskule i Sogndal.
2. Sogndal eldreråd/ Råd for menneske med nedsett funksjonsevne gir følgjande uttale...

Avråysting: Samrådsting

Vedtak

Sogndal Eldreråd gjorde i felles møte med Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, slikt samrådsting vedtak:

1. Sogndal eldreråd og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne gir uttale i saka vedrørande plassering av ny barneskule i Sogndal.

2. Sogndal eldreråd og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne gir følgjande uttale:

Uttale

Fråsegn frå Sogndal eldreråd og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne til planane om lokalisering av ny 1-7 skule i Sogndal i Sogndal kommune

Samandrag

Konsekvensane av vedtaket om lokalisering av ny skule vil påverke samfunnsutviklinga i Sogndal i eit 50-60 års perspektiv.

Bruken av areala i Sogndal er viktig både for eldre, for personar med nedsett funksjonsevne og for lokalisering av skuletilbod. Behova for alle gruppene må takst omsyn til og avvegast i den samla bruken av areal.

Saka er såleis særskilt viktig og krev ein forsvarleg politisk prosess, etter at administrasjonen har gjort ferdig si saksførebuing.

Det er ikkje sett av forsvarleg tid til den politiske delen av prosessen.

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne ber difor om at saka vert utsett.

Det ligg ikkje føre eit ferdig saksførelegg frå administrasjonen. For å kunne gje ei forsvarleg fråsegn er det heilt nødvendige at Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, som er folkevalde organ, får handsame saka med grunnlag i eit ferdig saksførelegg.

Då må råda få saka etter 14.03.2023, med tid å setje seg inn i saksførelegget, og før utval for levekår, formannskapet og kommunestyret. Den planlagde tidsplanen for handsaminga av saka er ikkje forsvarleg.

Det er ikkje sett av nødvendig tid til den politiske delen av sakshandsaminga.

Med grunnlag i det saksføreleget som så langt ligg føre har Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne slike vurderingar:

Det er særstakt viktig at rammene for investeringskostnadene for prosjektet er heilt sikre.

Dei kommunale rente- og kapitalkostnadane er alt faretruande høge. Prosjektet må dimensjonerast og gjennomførast innafor investeringsrammer som det kommunale budsjettet toler når det gjeld auka kapital- og rentekostnader.

Det er all grunn til å trekke i tvil at driftskostnadene i helse- og omsorgssektoren vil bli vesentleg reduserte, utan at konsekvensen vert at kommunen dermed vil få eit uforsvarleg helse- og omsorgstilbod.

Dei trafikkale utfordringane må sikre trygge miljø for alle grupper av trafikantar.

Kommunen må ha evne og vilje til å handle og gjere vedtak i rett tid slik at måla i Samfunnsplanen kan verte realiserte. Lokalisering av ny skule er eit vedtak som har innverknad på å kunne realiserer måla i planen.

Areala på Trudvang kan gje mange positive fordeler for dei eldre og personar med nedsett funksjonsevne. I nærområdet finn vi eit mangfold av sosiale miljø og mange møtepunkt mellom generasjonar og grupper. Leikeplassar er viktig.

Sogndal har andre sentrumsareal i tillegg til Trudvang. Utnyttinga av desse areala må sjåast i samanheng. Desse areala må nyttast til å bygge høgt der det er mogleg. Mange eldre ønsker likevel ikkje å bu i høgda, og det må difor også byggast tilstrekkeleg med bustader på lægre nivå.

Det må byggast sentrumsnære bustader for eldre med eit prisnivå som tillèt også økonomisk svakare grupper å verte eigalar/leigetakarar. Dette må det takast omsyn til.

Sentrumsutviklinga må utviklast til eit «trehundremetersamfunn» der folk kan leve og trivast innan «rullatoravstand». Trudvang ligg heilt sentralt i så måte med kort veg til eit mangfold av tilbod, til dømes butikkar, daglegvarehandel, kulturhus og andre sentrumsfunksjonar.

Dette må det takast omsyn til ved eventuell lokalisering av ein ny skule til Trudvang.

Sogndal må ta konsekvensen av at den er på rask veg til å bli ein småby. Sogndal må bli ein triveleg småby der det bur folk og er folkeliv i sentrum heile døgnet. Ein by der born, unge, eldre og gamle møtest.

Innleiing

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne har registrert at det i realiteten ligg føre to alternativ for lokalisering av ny skule; Trudvang og Kvåle.

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne legg til grunn for sine vurderingar at det er mogleg å bygge ny barneskule på begge alternativa. Råda har ikkje fagleg grunnlag for å kunne etter- eller overprøve denne konklusjonen.

Når Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne vurderer dei to alternativa vil vi drøfte og legge vekt på prosessen, tidsmomentet og vedtaksgrunnlaget. Vidare vil vi prioritere følgande kriterium:

Økonomi, trafikk og stadutvikling. Med stadutvikling meiner Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne alternativ bruk av areala.

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne minner om at Sogndal kommune står ovanfor store demografiske endringar i åra som kjem. Tal eldre er venta å auka drastisk. Tal innbyggjarar over 80 år er venta å auke frå 234 i 2021 til 438 i 2040.

Behovet for helse- og omsorgstenester vil kunne auka med 80 prosent frå 2021 til 2040.

Prosess

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne er samd i at plasseringa av ny barneskule vil påverke samfunnsutviklinga i Sogndal i eit 50-60 års perspektiv. Mellom anna av den grunn er det difor særskilt viktig at vedtak om lokalisering vert gjort etter ein fullt forsvarleg prosess.

Det er ikkje forsvarleg å presse gjennom eit raskt vedtak med den grunngjeving at saka alt har teke lang tid, at prognosane for elevtala dei neste åra syner store

kapasitetsproblem, og at lokaliseringa må avgjerast i den inneverande 4- års valperioden.

Med det tidsperspektiv konsekvensane av vedtaket har for mange grupper og brukarar av areal i Sogndal sentrum, må det setjast av tid og kompetanse til å synleggjere dei ulike kriterium for lokalisering fullt ut.

På eit godt besøkt folkemøte om saka gav kommunedirektøren ei grundig og velformulert orientering om saka og administrasjonen sin konklusjon. I møte kom det fram ei rekke vel gjennomtenkte og godt grunngjevne spørsmål og innspel til opplysing av saka. Kommunedirektøren svarte, etter kvart av innspela, at administrasjonen vil ta det med seg og vurdere det/ kome med sine svar/ vurderingar i det vidare arbeidet med saka.

Dei fleste av innspela krev utkvitteringa/svar/vurderingar frå administrasjonen som er heilt nødvendige for at Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne skal kunne gje ei forsvarleg fråsegn.

Kommunaldirektøren legg 14. mars fram sitt saksførelegg med tilråding.

Likevel skal Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne gje si fråsegn innan 4. mars. Dermed har ikkje råda det nødvendig opplyste grunnlaget for å kunne gje si fråsegn ne.

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne er folkevalde organ som må få saka til endeleg handsaming på grunnlag av administrasjonen sit endelege saksførelegg og tilråding til vedtak.

Tidsplanen

Saka er planlagt handsama med fråsegnsfrist 4. mars, med grunnlag i det saksførelegget som så langt ligg føre. Kommunedirektøren vil så legge fram sitt saksførelegg 14. mars og kommunestyret skal gjere endeleg vedtak 30. mars.

Det må i tidsplanen, mellom 14. mars og 30. mars, leggast inn tid til å sette seg inn i administrasjonen sit saksførelegg og deretter halde møte i råda for å handsame

saka. Fråsegna frå Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne skal så vidareformidlast til dei organ som skal handsame saka vidare.

16 dagar til denne politiske prosessen fram mot endeleg vedtak om lokalisering, er totalt uforsvarleg kort.

Dette er ikkje forsvarleg handsaming av ei sak der konsekvensane av vedtaket vil påverke samfunnsutviklinga i Sogndal i eit 50-60 års perspektiv.

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne sitt primære syn

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne ber om at saka vert utsett.

Administrasjonen må få tid til å utarbeide eit fullt forsvarleg utkast til saksførelegg.
Dette må sendast ut til fråsegn.

Saksførelegget som så langt er sendt ut er på langt nær ferdig.

Deretter må innkomne fråsegner handsamast av administrasjonen.

Med grunnlag i innkomne fråsegner frå fråsegnsinstansane må administrasjonen utarbeide det endelege saksførelegg til dei folkevalde organa, mellom anna dei lovpålagde råda, utval for levekår, formannskapet og kommunestyret.

Det må leggast inn forsvarleg tidsbruk til forsvarlege politiske prosessar.

Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne sitt syn med grunnlag i det saksførelegget som så langt ligg føre

Med grunnlag i det saksførelegget som så langt ligg føre har Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne slikt syn:

Økonomi

Rammene for investeringskostnadar for prosjektet må sikrast. Prosjektet må gjennomførast innafor investeringsrammer dei kommunale budsjetta toler på auka

kapitalkostnader/rentekostnader. I den samanheng minner vi om at dei kommunale rente-/kapitalkostnadane alt er faretruande høge.

Samstundes er det all grunn til å trekke i tvil at driftskostnadane i helse- og omsorgssektoren kan bli vesentleg reduserte utan at kommunen vil få eit uforsvarleg helse- og omsorgstilbod.

Med det aukande talet eldre og hjelpetrengande kommunen vil møte framover, er det all grunn til å tvile på at endringar i den omtala omsorgstrappa vil føre til store reduksjonar i kostnadane i sektoren.

Trafikk

Dei trafikkale utfordringane må sikre trygge miljø for alle grupper av trafikantar. Born, eldre, personar med funksjonshemmning og grupper av mjuke trafikkantar må sikrast trygge løysingar med universell utforming.

Kommunen har alt fleire utfordringar i denne samanheng. Dette krev investeringar som må løysast i tillegg til dei investeringane som vert konsekvensen av den lokaliseringa som vert vald. Kommunen må prioritere gang- og sykkelvegar, og snarvegar mellom bustadområde, skular, barnehagar og fritidsaktivitetar.

Stadutvikling - alternativ bruk av areal

Sogndal sentrum står framfor store samfunnsutfordringar. Det trengst betre og meir areal til sentrumsnære bustader, fritidsaktivitetar, sosiale møteplassar og ny sentrumsbarnehage.

For Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne er det særstakt viktig at sentrum vert utvikla til eit «trehundremetersamfunn» der folk kan leve og trivast innan «rullatoravstand». Trudvang ligg heilt sentralt i så måte med kort veg til eit mangfold av andre tilbod, til dømes butikkar, daglegvarehandel, kulturhus og andre sentrumsfunksjonar.

Fram mot 2040 vil Sogndal få ein stor auke i tal innbyggjarar over 80 år. Dette utfordrar kommunen til alt no å ta konsekvensen og velje gode sentrumsløysingar med langt fleire aldersvenlege sentrumsbustadar.

Dette er i samsvar med måla i Samfunnsplanen som gjev retning for Sogndal kommune sine prioriteringar i stadutviklinga. Det er vedteke at kommunen skal sjå skular, barnehagar og andre offentlege bygg som ein del av lokalsamfunnet. Det skal leggast til rette for sambruk av offentleg bygg og uteområde, og ein kompakt sentrumsstruktur med korte avstandar. Lokalsamfunnet skal vere ein stad med trivsel, samspel og aktivitetar, meir liv og røre og gode møter mellom menneske.

Kommunen må ha evne og vilje til å handle og gjere vedtak i rett tid slik at måla i Samfunnsplanen kan verte realiserte. Lokalisering av ny skule er eit vedtak som har innverknad på å kunne realiserer måla i planen.

Samstundes vil lokalisering til Trudvang gje mange positive fordeler med eit mangfaldig av sosialt miljø og mange møtepunkt mellom generasjonar og grupper.

Det er særskilt viktig at sentrum vert utvikla med gode møteplassar med trivselsmiljø for alle innbyggjarar.

Sogndal må utnytta moglegheitene til å bygge i høgda på areala på Trudvang og på dei andre sentrumsareala, slik at ein kan utvikle sentrum.

Sogndal må ta konsekvensen av at den er på rask veg til å bli ein småby. Sogndal må bli ein triveleg småby der det bur folk og er folkeliv i sentrum heile døgnet. Ein by der born, unge, eldre og gamle møtest.

Med helsing

Gunn Ragnhild Rimala
sekretær

Brevet er elektronisk og er utan underskrift.

Kopi til:

Tor-Einar Holvik Skinlo

Kommunedirektør

Vedlegg: